

Wtorek, 21 października 2008 r.

## **Prawo właściwe w sprawach małżeńskich \***

P6\_TA(2008)0502

**Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 21 października 2008 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2201/2003 w odniesieniu do jurysdykcji i wprowadzającego zasady dotyczące prawa właściwego w sprawach małżeńskich (COM(2006)0399 — C6-0305/2006 — 2006/0135(CNS))**

(2010/C 15 E/39)

(Procedura konsultacji)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Radzie (COM(2006)0399),
  - uwzględniając art. 61 lit. c) i art. 67 ust. 1 Traktatu WE, na mocy których Rada skonsultowała się z Parlamentem (C6-0305/2006),
  - uwzględniając art. 51 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz opinię Komisji Prawnej (A6-0361/2008),
1. zatwierdza wniosek Komisji po poprawkach;
  2. zwraca się do Komisji o odpowiednią zmianę jej wniosku, zgodnie z art. 250 ust. 2 traktatu WE;
  3. zwraca się do Rady, jeśli ta uzna za stosowne odejść od przyjętego przez Parlament tekstu, o poinformowanie go o tym fakcie;
  4. zwraca się do Rady o ponowne skonsultowanie się z Parlamentem w przypadku uznania za stosowne wprowadzenia znaczących zmian do wniosku Komisji;
  5. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

TEKST PROPONOWANY  
PRZEZ KOMISJĘ

POPRAWKI  
PARLAMENTU

Poprawka 1

### **PUNKT 6 A PREAMBUŁY (nowy)**

**(6a) *Możliwość wyboru prawa właściwego w sprawach rozwodu i separacji prawnej nie powinna być ze szkodą dla dobra dziecka.***

Wtorek, 21 października 2008 r.

TEKST PROPONOWANY  
PRZEZ KOMISJĘPOPRAWKI  
PARLAMENTU

Poprawka 2

**PUNKT 6 B PREAMBUŁY (nowy)**

*(6b) Przed wyznaczeniem sądu właściwego i prawa właściwego ważne jest, by małżonkowie mieli dostęp do aktualnych informacji dotyczących istotnych aspektów prawa krajowego i wspólnotowego oraz do procedur dotyczących rozvodu i separacji prawnej. W celu zapewnienia dostępu do informacji odpowiedniej jakości Komisja powinna regularnie uaktualniać informacje w publicznym systemie informacji dostępnym w Internecie, stworzonym decyzją Rady 2001/470/WE z dnia 28 maja 2001 r. ustanawiającą Europejską Sieć Sądową w sprawach cywilnych i handlowych <sup>(1)</sup>.*

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 174 z 27.6.2001, s. 25.

Poprawka 3

**PUNKT 6 C PREAMBUŁY (nowy)**

*(6c) Możliwość wyboru przez strony za obopólną zgodą sądu właściwego i prawa właściwego nie powinna naruszać praw i równości szans obojga małżonków. W związku z tym sędziowie krajowi powinni mieć świadomość wagi świadomego wyboru obojga małżonków wobec konsekwencji prawnych zawartego porozumienia.*

Poprawka 4

**PUNKT 7 A PREAMBUŁY (nowy)**

*(7a) Termin „miejsce stałego pobytu” powinien być interpretowany zgodnie z celami tego rozporządzenia. Jego sens powinien być ustalany przez sędziego dla każdego przypadku z osobna w oparciu o fakty. Termin ten nie stanowi odwołania do pojęcia z zakresu prawa krajowego, lecz jest odrębnym terminem z zakresu prawa wspólnotowego.*

Poprawka 5

**PUNKT 9 A PREAMBUŁY (nowy)**

*(9a) Świadome porozumienie między obojgiem małżonków stanowi podstawową zasadę niniejszego rozporządzenia. Każde z małżonków powinno dokładnie wiedzieć, jakie są konsekwencje prawne i społeczne wyboru sądu właściwego i prawa właściwego.*

Wtorek, 21 października 2008 r.

TEKST PROPONOWANY  
PRZEZ KOMISJĘ

POPRAWKI  
PARLAMENTU

Poprawka 6

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 1**

Tytuł (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

Rozporządzenie Rady (WE) 2201/2003 dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, a także prawa właściwego w sprawach **małżeńskich**.

Rozporządzenie Rady (WE) 2201/2003 dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, a także prawa właściwego w sprawach **rozvodu i separacji prawnej**.

Poprawka 7

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 1 A (nowy)**

Artykuł 2 — punkt 11 a (nowy) (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

**(1a) W art. 2 dodaje się następującą literę:**

**11a) określenie „miejsce stałego pobytu” oznacza miejsce, w którym dana osoba zwykle zamieszkuje.**

Poprawka 8

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 2**

Artykuł 3 a — ustęp 1 — litera a (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

(a) **zastosowanie ma jedna z podstaw jurysdykcji wymienionych w art. 3 lub**

(a) **w chwili zawarcia porozumienia sąd tego państwa członkowskiego jest właściwy zgodnie z art. 3 lub**

Poprawka 9

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 2**

Artykuł 3 a — ustęp 1 — litera b (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

(b) państwoto jest miejscemostatniego **wspólnego** stałego pobytu małżonków**przez okres** co najmniej trzech lat lub

(b) **w chwili zawarcia porozumienia** państwo **członkowskie** jest miejscem stałego pobytu małżonków**o** co najmniej trzech lat, **pod warunkiem że sytuacja ta nie uległa zmianie ponad trzy lata przed złożeniem pozwu,** lub

Poprawka 10

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 2**

Artykuł 3 a — ustęp 1 — litera c (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

(c) jedno z małżonków jest obywatelem tego państwa członkowskiego lub, w przypadku Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, ma na terytorium jednego z tych dwóch państw członkowskich miejsce stałego zamieszkania.

(c) **w chwili zawarcia porozumienia** jedno z małżonków jest obywatelem tego państwa członkowskiego lub, w przypadku Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, ma na terytorium jednego z tych dwóch państw członkowskich miejsce stałego zamieszkania.

Wtorek, 21 października 2008 r.

TEKST PROPONOWANY  
PRZEZ KOMISJĘPOPRAWKI  
PARLAMENTU

Poprawka 11

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 2**

Artykuł 3 a — ustęp 1 — litera c a (nowa) (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

(ca) **ich małżeństwo zostało zawarte w tym państwie członkowskim.**

Poprawka 12

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 2**

Artykuł 3 a — ustęp 2 (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

2. Porozumienie w sprawie jurysdykcji **powinno być sporządzone na piśmie i podpisane przez oboje małżonków** najpóźniej w dniu złożenia pozwu do sądu.

2. Porozumienie w sprawie jurysdykcji **może być zawarte i zmienione w dowolnym czasie**, najpóźniej w dniu złożenia pozwu do sądu. **Ma ono skutki prawne, aż do ostatniego szczebla jurysdykcji.**

**Takie porozumienie sporządza się na piśmie i zostaje ono opatrzone datą oraz podpisane przez oboje małżonków. Jeżeli jednak prawo państwa członkowskiego, w którym jedno z małżonków stale zamieszkuje w chwili zawarcia porozumienia, przewiduje dodatkowe wymogi formalne dotyczące takiego porozumienia, wymogi te muszą zostać spełnione. Jeżeli małżonkowie stale zamieszkują w różnych państwach członkowskich, których odpowiednie prawa przewidują dodatkowe wymogi formalne, porozumienie jest ważne, jeżeli spełnia wymogi prawa któregośkolwiek z tych państw.**

**Jeżeli porozumienie stanowi element umowy małżeńskiej, muszą zostać spełnione wymogi formalne tej umowy.**

Poprawka 13

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 3**

Artykuły 4 i 5 (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

3) W art. 4 i 5 słowa „art. 3” zastępuje się słowami „art. 3I 3a”.

3) W art. 4 i 5 słowa „art. 3” zastępuje się słowami „art. 3, 3a i 7”.

Poprawka 14

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 5**

Artykuł 7 — litera a (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

(a) **ostatnie miejsce wspólnego stałego pobytu małżonków znajdowało się** na terytorium tego państwa członkowskiego przez okres co najmniej trzech lat;

(a) **małżonkowie uprzednio zamieszkiwali** na terytorium tego państwa członkowskiego przez okres co najmniej trzech lat, **pod warunkiem że okres ten nie sięga ponad trzy lata wstecz przed złożeniem pozwu do sądu, lub**

Wtorek, 21 października 2008 r.

TEKST PROPONOWANY  
PRZEZ KOMISJĘ

POPRAWKI  
PARLAMENTU

Poprawka 15

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 5 A (nowy)**

Artykuł 7 a (nowy) (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

**5a) Dodaje się następujący artykuł:**

**Artykuł 7a**

**Właściwość wyłączna**

*Jeżeli sąd właściwy w myśl niniejszego rozporządzenia znajduje się w państwie członkowskim, którego prawo nie przewiduje rozwodu lub nie uznaje istnienia lub ważności małżeństwa, w sprawie którego toczy się postępowanie, właściwym jest sąd:*

*(a) państwa członkowskiego, którego obywatelstwo posiada jedno z małżonków, lub*

*(b) państwa członkowskiego, w którym małżeństwo zostało zawarte.*

Poprawka 16

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 6**

Artykuł 12 — ustęp 1 (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

6) W art. 12 ust. 1 słowa „art. 3” zastępuje się słowami „art. 3I 3a”.

6) W art. 12 ust. 1 słowa „art. 3” zastępuje się słowami „art. 3, 3a i 7”.

Poprawka 38

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 7**

Artykuł 20 a — tytuł (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

1. Małżonkowie mogą porozumieć się co do wyznaczenia prawa właściwego w przypadku rozwodu i separacji prawnej. Małżonkowie mogą porozumieć się co do wyznaczenia jednego z następujących systemów prawa:

1. Małżonkowie mogą porozumieć się co do wyznaczenia prawa właściwego w przypadku rozwodu i separacji prawnej, **o ile wybrany przez nich system prawa jest zgodny z prawami podstawowymi określonymi w traktatach i Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej oraz z zasadami porządku publicznego.** Małżonkowie mogą porozumieć się co do wyznaczenia jednego z następujących systemów prawa:

Poprawka 18

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 7**

Artykuł 20 a — ustęp 1 — litera -a (nowa) (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

**(-a) prawa państwa miejsca stałego pobytu małżonków w chwili zawarcia porozumienia;**

Poprawka 19

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 7**

Artykuł 20 a — ustęp 1 litera a (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

(a) prawa państwa **ostatniego** miejsca **wspólnego** stałego pobytu małżonków, o ile jedno z nich nadal tam zamieszkuje;

(a) prawa państwa miejsca stałego pobytu małżonków, o ile jedno z nich nadal tam zamieszkuje **w chwili zawarcia porozumienia;**

Wtorek, 21 października 2008 r.

TEKST PROPONOWANY  
PRZEZ KOMISJĘPOPRAWKI  
PARLAMENTU

Poprawka 20

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 7**

Artykuł 20 a — ustęp 1 — litera b (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

(b) prawa państwa, którego obywatelstwo posiada jedno z małżonków lub, w przypadku Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, na terenie którego znajduje się miejsce stałego zamieszkania jednego z małżonków;

(b) prawa państwa, którego obywatelstwo posiada jedno z małżonków lub, w przypadku Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, na terenie którego znajduje się miejsce stałego zamieszkania jednego z małżonków **w chwili zawarcia porozumienia;**

Poprawka 21

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 7**

Artykuł 20 a — ustęp 1 — litera c (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

(c) prawa państwa, w którym małżonkowie zamieszkiwali przez co najmniej **pięć lat;**

(c) prawa państwa, w którym małżonkowie **uprzednio** zamieszkiwali przez co najmniej **trzy lata;**

Poprawki 22 i 23

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 7**

Artykuł 20 a — ustęp 1 — litera c a (nowa) (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

**ca) prawa państwa, w którym małżeństwo zostało zawarte;**

Poprawka 24

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 7**

Artykuł 20 a — ustęp 2 (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

2. Porozumienie w sprawie wyznaczenia prawa właściwego powinno być sporządzone na piśmie i podpisane przez oboje małżonków najpóźniej w dniu złożenia pozwu do sądu.

2. Porozumienie w sprawie wyznaczenia prawa właściwego powinno być sporządzone na piśmie i podpisane przez oboje małżonków najpóźniej w dniu złożenia pozwu do sądu.

**Jeżeli jednak prawo państwa członkowskiego, w którym jedno z małżonków zamieszkuje w chwili zawarcia porozumienia, przewiduje dodatkowe wymogi formalne dotyczące takiego porozumienia, wymogi te muszą zostać spełnione. Jeżeli małżonkowie stale zamieszkują w różnych państwach członkowskich, których odpowiednie prawa przewidują dodatkowe wymogi formalne, porozumienie jest ważne, jeżeli spełnia wymogi prawa któregośkolwiek z tych państw.**

**Jeżeli porozumienie stanowi element umowy małżeńskiej, muszą zostać spełnione wymogi formalne tej umowy.**

Poprawka 25

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 7**

Artykuł 20 a — ustęp 2 a (nowy) (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

**2a. Jeżeli prawo wskazane na mocy ust. 1 nie uznaje separacji lub rozwodu albo uznaje je w sposób dyskryminujący jedno z małżonków, zastosowanie ma prawo miejsca siedziby sądu (lex fori).**

Wtorek, 21 października 2008 r.

TEKST PROPONOWANY  
PRZEZ KOMISJĘ

POPRAWKI  
PARLAMENTU

Poprawka 27

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 7**

Artykuł 20 b — litera a (nowa) (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

- (a) w którym małżonkowie mają miejsce **wspólnego** stałego pobytu, a w przypadku jego braku
- (a) w którym małżonkowie mają miejsce stałego pobytu **w chwili złożenia pozwu**, a w przypadku jego braku

Poprawka 28

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 7**

Artykuł 20 b — litera b (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

- (b) *prawy państwa*, w którym małżonkowie mieli swoje **ostatnie** miejsce **wspólnego** stałego pobytu, o ile jedno z małżonków nadal tam zamieszkuje, a w przypadku jego braku
- (b) w którym małżonkowie mieli swoje miejsce stałego pobytu, o ile jedno z małżonków nadal tam zamieszkuje **w chwili złożenia pozwu**, a w przypadku jego braku

Poprawka 29

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 7**

Artykuł 20 b — litera c (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

- (c) **prawy państwa**, którego obywatelstwo posiadają oboje małżonkowie lub, w przypadku Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, **w którym obydwójce mają** miejsce stałego zamieszkania, a przypadku jego braku
- (c) którego obywatelstwo posiadają oboje małżonkowie lub, w przypadku Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, **na terenie którego znajduje się** miejsce stałego zamieszkania **obojga małżonków w chwili złożenia pozwu**, a w przypadku jego braku

Poprawka 30

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 7**

Artykuł 20 b — akapit pierwszy a (nowy) (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

*Jeżeli prawo wskazane na mocy akapitu pierwszego nie uznaje separacji lub rozvodu albo uznaje je w sposób dyskryminujący jedno z małżonków, zastosowanie ma prawo miejsca siedziby sądu (lex fori).*

Poprawka 31

**ARTYKUŁ 1 — PUNKT 7**

Artykuł 20 e a (nowy) (Rozporządzenie (WE) nr 2201/2003)

**Artykuł 20e a**

**Informowanie przez państwa członkowskie**

1. **Najpóźniej dnia ... (\*) państwa członkowskie powiadamiają Komisję o przepisach krajowych dotyczących wymogów formalnych mających zastosowanie do porozumień w sprawie wyboru sądu i prawa właściwego do umów małżeńskich.**

**Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wszelkich późniejszych zmianach tych przepisów.**

2. **Komisja podaje do publicznej wiadomości informacje dostarczone jej zgodnie z ust. 1 przy pomocy właściwych środków, w szczególności za pośrednictwem Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych.**

(\*) 3 miesiące od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.